

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۱/۱۷

واحد فقیري

د افغان د جنگ د شوقیانو غلط سوچونه

بناغلی راین کوویر د جنوري پر ۱۶ په (دې ویک) کې لیکي د دې وخت رارسېدلی دی چې یو ځل بیا د افغانستان دوامداره اشغال چیک کړو. امریکا په افغانستان کې په ۲۰۱۵ کې په څرگند بایلات کې وه، او ۲۰۱۷ کې یې هم کومه توره و نه کړه. آیا ۲۰۱۹ به هغه کال وي چې مور به څه جدي بدلون ووينو؟ هاهاه، هیڅکله نه .

د افغانستان حالات اوس بڼایي تر څلور کاله پخوا ډېر خراب وي. که څه هم د امریکا د خارج سیاست پندیتان، لکه ریچارډ هاس، دا مني چې د افغان جنگ نه کتل کېږي، خو هغوی بیا هم لدې نظر سره مخالفت کوي چې امریکا باید خپل ضایعات راکم کړي، او له افغانستانه خپل گودران را په شا کړي. بناغلی هاس لیکي، «د یوې گټونکي ستراتیژي پر ځای باید د نه بایلات ستراتیژي انتخاب سي.»

د بناغلي هاس دا راز طرز تفکر نه یوازي ماشومانه دی، بلکې د تأسف وړ هم دی. مور باید ډېر پخوا لا دا حقیقت منلی وای چې د افغان جنگ کلونه کلونه پخوا یو باخت وو. مور باید له افغانستانه سمدستي راووځو .

اوس سوال دا دی چې په افغانستان کې حالات څرنگه دي؟ د افغانستان حکومت تر غورو پوري فاسد دی، او یو تمام عیار ناکام دولت دی. نه د اوباما د عسکرو سرچ او نه هم د ترمپ نوي ستراتیژي څه بدل کړي دي. دا ولي؟ پر یوې مفکورې چې بناغلي هاس سوچ نه دی کړی، هغه دا چې بڼایي د امریکا اشغال یو له هغو دلایلو څخه وي چې د افغان حکومت پر سینه پروت دی. په افغانستان کې د امریکا ملیاردو ډالرو د هغه هیواد اقتصاد فاسد کړی دی. اداري فساد ته ئې لاره خلاصه کړې ده، او اکثره فاسد افغان قرارداديان د امریکا باد راږوي پیسې له وطنه باسي. البته د هغوی دا غلا عموماً د امریکایي اشغالگرانو لخوا زغمل او یا حتی تائیدېږي. بې له شکه د امریکایي عسکرو حضور هم د طالبانو مخالفت لا راپاروي، او هغوی د خارجي اشغالگرانو پر ضد بسیجوي. د ملکي وگړو تلفات، البته که څه تصادفي وي او که عمدې وي، افغانان د خارجیانو پر خلاف رالمسوي .

بلخوا، په افغانستان کې د امریکا جنگ زموږ لپاره همداوس په دوه تریلیونه ډالره تمام سوی دی. که چیرې مور همدا پیسې پر امریکایانو باندي ووبشو، هر امریکایي ته ۶۱۵۰ (شپږ زره) ډالره رسېږي. د افغانستان د جنگ د قیمت اټکل ته د اینشتاین مغزو ته اړتیا نه لرو، مور کولای سو چې همدا پیسې د امریکا جنگي کمپنیو ته ورکړو چې د بمونو پر ځای خلکو ته خیالي مانی جوړي کړي. ځکه دا به زموږ ډېره په گټه وي چې د یوه نه گټونکي اشغال پر ځای لدې پیسو څخه سمه استفاده وکړو .

د افغانستان جنگ د ویتنام جگړې ته شباهت لري. مور پخپل حماقت کې راگیر یو. زموږ کبر او تکبر زموږ سترگي را ړندي کړي دي، او عقل ئې را کوره کړی دی. کمزوري خلک مدام هڅه کوي چې پر خپلو اشباهاتو باندي سترگي پټي کړي، او یا بې خبنتکه پرتوگ ورته وگنډي. خو حقیقت دا دی چې امریکا د افغانستان جنگ بایللی دی. دا خبره حتی په ۲۰۰۹ کې لا څرگنده وه، خو اوس د لمر په څېر روښانه ده.

د آینه لپاره سوال دا دی: ایا مور به دا هڅه خوشي کړو چې لمر په دوو گوتو پټ کړو، او که به د حقایقو د نه لیدو لپاره د لجاجت پر خره باندي سپاره پاته سو؟

پای

د پاڼو شمېره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ